

PREZES
URZĘDU OCHRONY
KONKURENCJI I KONSUMENTÓW
TOMASZ CHRÓSTNY

Warszawa, 3 lutego 2021 r.

DKK-2.421.27.2020.NL

DECYZJA nr DKK-30/2021

Na podstawie art. 18 w związku z art. 13 ust. 1 oraz ust. 2 pkt 2 i 4 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz.U. z 2020 r. poz. 1076 ze zm.), Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów po przeprowadzeniu postępowania antymonopolowego wszczętego na wniosek Pigments Spain S.L. z siedzibą w Vila-Real, Hiszpania, **wydaje zgodę** na dokonanie koncentracji, polegającej na:

1) przejęciu przez Pigments Spain S.L. z siedzibą w Vila-Real, Hiszpania, kontroli nad: Endeka Holdco Spain, S.L.U. z siedzibą w Vall d'Alba Hiszpania, Endeka Ceramics, S.L.U. z siedzibą w Vall d'Alba, Hiszpania, Endeka Ceramics Limited z siedzibą w Stoke-on-Trent, Wielka Brytania, PT Endeka Ceramics z siedzibą w Bekasi, Indonezja, Endeka Surface Products Sdn Bhd z siedzibą w Petaling Jaya, Malezja, Oximet S.r.l. z siedzibą w Sassuolo, Włochy, Zircosil (Spain), S.L.U. z siedzibą w San Antonio de Benageber, Hiszpania, Ferro Spain, S.L.U. z siedzibą w Almazora, Hiszpania, Quimicer, S.L.U. z siedzibą w Onda, Hiszpania, Ferro Performance Materials Poland Sp. z o.o. z siedzibą w Opocznie, PT Ferro Materials Utama z siedzibą w Mojokerto, Indonezja, Ferro Argentina S.A. z siedzibą w Sarandi, Argentyna, Ferro Far East Company SDN. BHD. z siedzibą w Kuala Lumpur, Malezja, Ferro (Thailand) Co. Ltd. z siedzibą w Nongkhae Tajlandii, PT Ferro Mas Dinamika z siedzibą w Bekasi, Indonezja, Ferro Egypt for Frits and Glazes S.A.E. z siedzibą w Fayoum, Egipt, Vetriceramici S.r.l. z siedzibą w Fiorano Modenese, Włochy i Vetriceramici de México, S. de R.L. de C.V. z siedzibą w Pesquería, Meksyk oraz

2) nabyciu przez Pigments Spain S.L. z siedzibą w Vila-Real, Hiszpania, części mienia: Ferro (Suzhou) Performance Materials Co., Ltd. z siedzibą w Suzhou, Chiny, Gardenia-Química S.L.U. z siedzibą w Onda, Hiszpania, Ferro Mexicana S.A. de C.V. z siedzibą

w Gustavo A. Madero, Meksyk, Ferro India Private Limited z siedzibą w Pune, Indie, Ferro Turkey Kaplama Cam ve Renk Çözümleri Sanayi ve Ticaret Limited Şirketi z siedzibą w Stambule, Turcja i Ferro - Indústrias Químicas (Portugal) Lda. z siedzibą w Aveiro, Portugalia, w zakresie wskazanym we wniosku zgłoszeniowym.

UZASADNIENIE

W dniu 15 czerwca 2020 r. wpłynęło do Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (dalej „Prezes Urzędu” lub „organ antymonopolowy”), zgłoszenie zamiaru koncentracji, polegającej na:

1) przejęciu przez Pigments Spain S.L. z siedzibą w Vila-Real, Hiszpania („Pigments Spain” lub „Zgłaszający”) kontroli nad: Endeka Holdco Spain, S.L.U. z siedzibą w Vall d’Alba Hiszpania, Endeka Ceramics, S.L.U. z siedzibą w Vall d’Alba, Hiszpania, Endeka Ceramics Limited z siedzibą w Stoke-on-Trent, Wielka Brytania, PT Endeka Ceramics z siedzibą w Bekasi, Indonezja, Endeka Surface Products Sdn Bhd z siedzibą w Petaling Jaya, Malezja, Oximet S.r.l. z siedzibą w Sassuolo, Włochy, Zircosil (Spain), S.L.U. z siedzibą w San Antonio de Benageber, Hiszpania, Ferro Spain, S.L.U. z siedzibą w Almazora, Hiszpania, Quimicer, S.L.U. z siedzibą w Onda, Hiszpania, Ferro Performance Materials Poland Sp. z o.o. z siedzibą w Opocznie, PT Ferro Materials Utama z siedzibą w Mojokerto, Indonezja, Ferro Argentina S.A. z siedzibą w Sarandi, Argentyna, Ferro Far East Company SDN. BHD. z siedzibą w Kuala Lumpur, Malezja, Ferro (Thailand) Co. Ltd. z siedzibą w Nongkhae Tajlandii, PT Ferro Mas Dinamika z siedzibą w Bekasi, Indonezja, Ferro Egypt for Frits and Glazes S.A.E. z siedzibą w Fayoum, Egipt, Vetriceramics S.r.l. z siedzibą w Fiorano Modenese, Włochy i Vetriceramics de México, S. de R.L. de C.V. z siedzibą w Pesquería, Meksyk oraz

2) nabyciu przez Pigments Spain części mienia: Ferro (Suzhou) Performance Materials Co., Ltd. z siedzibą w Suzhou, Chiny, Gardenia-Química S.L.U. z siedzibą w Onda, Hiszpania, Ferro Mexicana S.A. de C.V. z siedzibą w Gustavo A. Madero, Meksyk, Ferro India Private Limited z siedzibą w Pune, Indie, Ferro Turkey Kaplama Cam ve Renk Çözümleri Sanayi ve Ticaret Limited Şirketi z siedzibą w Stambule, Turcja i Ferro - Indústrias Químicas (Portugal) Lda. z siedzibą w Aveiro, Portugalia, w zakresie wskazanym we wniosku zgłoszeniowym,

– tj. koncentracji określonej w art. 13 ust. 2 pkt 2 i 4 ustawy z dnia

16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz.U. z 2020 r. poz. 1076 ze zm. – dalej „ustawa o ochronie konkurencji”),

W związku z tym, iż spełnione zostały niezbędne przesłanki, uzasadniające zgłoszenie zamiaru koncentracji, tj.:

- łączny obrót przedsiębiorców uczestniczących w koncentracji w roku obrotowym poprzedzającym rok zgłoszenia przekroczył równowartość 1 mld euro, tj. kwotę określoną w art. 13 ust. 1 pkt 1 *ustawy o ochronie konkurencji*, przy czym ich łączny obrót w tym czasie przekroczył na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej równowartość 50 mln euro, tj. kwotę określoną w art. 13 ust. 1 pkt 2 *ustawy o ochronie konkurencji*,
- przejęcie przez jednego przedsiębiorcę kontroli nad innym przedsiębiorcą jest jednym ze sposobów koncentracji określonych w art. 13 ust. 2 pkt 2 *ustawy o ochronie konkurencji*,
- nabycie części mienia jednego przedsiębiorcy przez innego przedsiębiorcę jest jednym ze sposobów koncentracji określonych w art. 13 ust. 2 pkt 4 *ustawy o ochronie konkurencji*,
- w przedmiotowej sprawie nie występuje żadna okoliczność z katalogu przesłanek wykluczających obowiązek zgłoszenia zamiaru koncentracji, wymienionych w art. 14 *ustawy o ochronie konkurencji*,

zostało wszczęte postępowanie antymonopolowe w przedmiotowej sprawie, o czym, zgodnie z art. 61 § 4 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. *Kodeks postępowania administracyjnego* (Dz.U. z 2020 r. poz. 256 ze zm.) Zgłaszający został powiadomiony pismem z 3 lipca 2020 r.

Z uwagi na fakt, iż w sprawie występują rynki, na których działalność prowadzą obaj uczestnicy koncentracji i w których, według szacunków Zgłaszającego, ich łączny udział w 2019 r. przekroczył 20%, Prezes Urzędu uznał za konieczne przedłużenie o 4 miesiące terminu zakończenia postępowania antymonopolowego w tej sprawie w celu przeprowadzenia badania rynku (postanowienie nr DKK-91/2020 z 23 lipca 2020 r.).

Badaniem objęto dwie grupy podmiotów:

- 1) konkurentów uczestników koncentracji, prowadzących działalność w zakresie sprzedaży (wprowadzania do obrotu) fryty, szkliwa, barwników do szkliwa lub atramentów cyfrowych, oraz
- 2) kontrahentów oraz potencjalnych kontrahentów uczestników koncentracji, którzy w ramach prowadzonej działalności kupują frytę, szkliwo, barwniki do szkliwa lub atramenty cyfrowe.

Pytania skierowane do konkurentów uczestników koncentracji dotyczyły m.in.:

- 1) przychodów z wprowadzania do obrotu fryty, szkliwa, barwników do szkliwa oraz atramentów cyfrowych w latach 2018-2019,
- 2) masy sprzedanej fryty, szkliwa, barwników do szkliwa oraz atramentów cyfrowych w latach 2018-2019,
- 3) przychodów ze sprzedaży łączonej i niełączonej fryty, szkliwa, barwników do szkliwa oraz atramentów cyfrowych,
- 4) ilości wyprodukowanej fryty, szkliwa, barwników do szkliwa oraz atramentów cyfrowych w latach 2018-2019,
- 5) wykorzystania wyprodukowanej fryty na potrzeby własne i na sprzedaż w latach 2018-2019,
- 6) wykazu zakładów produkujących frytę, szkliwo, barwniki do szkliwa oraz atramenty cyfrowe znajdujących się na obszarze EOG wraz z ich lokalizacją oraz informacją dotyczącą odległości, na jaką najczęściej transportowane były towary w 2019 r.,
- 7) opinii na temat możliwości zamiennego stosowania fryty i szkliwa podczas procesu produkcji płytek, wszelkich istotnych różnic we właściwościach fryty i szkliwa, które są istotne z perspektywy podmiotów decydujących o ich zakupie, możliwości wytwarzania fryty i szkliwa w oparciu o te same linie produkcyjne, oraz ogólnej oceny planowanej koncentracji i jej ewentualnych skutków.

Pytania skierowane do kontrahentów oraz potencjalnych kontrahentów uczestników koncentracji dotyczyły m.in.:

- 1) wartości zakupionej (poza grupą kapitałową) fryty, szkliwa, barwników do szkliwa oraz atramentów cyfrowych w latach 2018-2019,

- 2) masy zakupionej (poza grupą kapitałową) fryty, szkliwa, barwników do szkliwa oraz atramentów cyfrowych w latach 2018-2019,
- 3) odległości, z jakiej najczęściej transportowane były zakupione fryta, szkliwo, barwniki do szkliwa oraz atramenty cyfrowe,
- 4) wartości zakupów łączonych i niełączonych fryty, szkliwa, barwników do szkliwa oraz atramentów cyfrowych,
- 5) wykazu podmiotów, od których zakupiono frytę, szkliwo, barwniki do szkliwa oraz atramenty cyfrowe w latach 2018-2019,
- 6) wyrobów końcowych, do produkcji których używane są zakupione fryta, szkliwo, barwniki do szkliwa oraz atramenty cyfrowe,
- 7) opinii na temat możliwości zamiennego stosowania fryty i szkliwa, możliwości samodzielnej produkcji fryty i szkliwa, oraz ogólnej oceny planowanej koncentracji i jej ewentualnych skutków.

W wyniku przeprowadzonego postępowania Prezes Urzędu ustalił, co następuje:

Uczestnicy koncentracji

Aktywny uczestnik koncentracji

Pigments Spain – jest hiszpańską jednoosobową spółką z ograniczoną odpowiedzialnością, która stanowi podmiot dominujący grupy kapitałowej działającej w branży powłok do płytek ceramicznych, znanej jako grupa Esmalglass-Itaca-Fritta („EIF” lub „Grupa EIF”). Pigments Spain znajduje się pośrednio pod kontrolą osoby fizycznej – Johna P. Graykena poprzez sieć funduszy private equity należących do grupy Lone Star Funds.

Grupa EIF zajmuje się produkcją fryty, szkliwa, barwników do szkliwa, atramentów cyfrowych, barwników „w masie” i innych komponentów (tj. dodatków, które sprawiają, że frezowanie i nakładanie szkliwa jest łatwiejsze lub bardziej wydajne), wykorzystywanych przez producentów ceramiki do zastosowań na ścianach, podłogach oraz blatach na całym świecie. EIF prowadzi działalność na skalę globalną w oparciu o sieć 6 własnych zakładów produkcyjnych położonych w Hiszpanii (4), Wietnamie (1) i Brazylii (1), a także 11 mieszalni i 21 magazynów na całym świecie.

W Polsce działalność prowadzi 1 spółka zależna należąca do Grupy EIF - Esmalglass-Itaca sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie. Spółka zajmuje się zapewnianiem pomocy handlowej i technicznej lokalnym klientom.

Pasywni uczestnicy koncentracji

- **Endeka Holdco Spain, S.L.U.** z siedzibą w Vall d'Alba Hiszpania,
- **Endeka Ceramics, S.L.U.** z siedzibą w Vall d'Alba, Hiszpania,
- **Endeka Ceramics Limited** z siedzibą w Stoke-on-Trent, Wielka Brytania,
- **PT Endeka Ceramics** z siedzibą w Bekasi, Indonezja,
- **Endeka Surface Products SDN. BHD.** z siedzibą w Petaling Jaya, Malezja,
- **Oximet S.r.l.** z siedzibą w Sassuolo, Włochy,
- **Zircosil (Spain), S.L.U.** z siedzibą w San Antonio de Benageber, Hiszpania,
- **Ferro Spain, S.L.U.** z siedzibą w Almazora, Hiszpania,
- **Quimicer, S.L.U.** z siedzibą w Onda, Hiszpania,
- **Ferro Performance Materials Poland sp. z o.o.** z siedzibą w Opocznie,
- **PT Ferro Materials Utama** z siedzibą w Mojokerto, Indonezja,
- **Ferro Argentina S.A.** z siedzibą w Sarandi, Argentyna,
- **Ferro Far East Company SDN. BHD.** z siedzibą w Kuala Lumpur, Malezja,
- **Ferro (Thailand) Co. Ltd.** z siedzibą w Nongkhae, Tajlandia,
- **PT Ferro Mas Dinamika** z siedzibą w Bekasi, Indonezja,
- **Ferro Egypt for Frits and Glazes S.A.E.** z siedzibą w Fayoum, Egipt,
- **Vetriceramics S.r.l.** z siedzibą w Fiorano Modenese, Włochy,
- **Vetriceramics de México, S. de R.L. de C.V.** z siedzibą w Pesquería, Meksyk, oraz
- część mienia należącego do **Ferro (Suzhou) Performance Materials Co., Ltd.** z siedzibą w Suzhou, Chiny,
- część mienia należącego do **Gardenia-Química S.L.U.** z siedzibą w Onda, Hiszpania,
- część mienia należącego do **Ferro Mexicana S.A. de C.V.** z siedzibą w Gustavo A. Madero, Meksyk,
- część mienia należącego do **Ferro India Private Limited** z siedzibą w Pune, Indie,
- część mienia należącego do **Ferro Turkey Kaplama Cam ve Renk Çözümleri Sanayi ve Ticaret Limited Şirketi** z siedzibą w Stambule, Turcja,
- część mienia należącego do **Ferro - Indústrias Químicas (Portugal) Lda.** z siedzibą w Aveiro, Portugalia,

łącznie jako „**Przejmowana Działalność**”.

Przejmowana Działalność należy obecnie do grupy kapitałowej, na czele której stoi Ferro Corporation z siedzibą w Mayfield Heights, Ohio, Stany Zjednoczone („**Ferro**”). Ferro jest spółką notowaną na Giełdzie Papierów Wartościowych w Nowym Jorku.

Przejmowana Działalność była historycznie częścią pionu powłok w ramach Ferro (ang. *Performance Coatings*) i opiera się na opracowywaniu, produkcji i wprowadzaniu do obrotu fryt i szkliwa, glazur, atramentów i innych produktów pośrednich, które są sprzedawane na całym świecie producentom płytek ceramicznych, do stosowania na podłogach, ścianach i blatach.

W Polsce działalność prowadzi 1 spółka należąca do Przejmowanej Działalności – Ferro Performance Materials Polska sp. z o.o. z siedzibą w Opocznie, która zajmuje się wprowadzaniem do obrotu towarów produkowanych przez Ferro na polski rynek. Spółka posiada także zakład produkcyjny w Opocznie, produkujący frytę i szkliwo.

Opis i przyczyny koncentracji

Planowana koncentracja została zgłoszona w trybie art. 13 ust. 1 oraz ust. 2 pkt 2 i 4 *ustawy o ochronie konkurencji* i polega na przejęciu przez Pigments Spain wyłącznej kontroli nad Przejmowaną Działalnością.

Podstawą zgłoszenia zamiaru niniejszej koncentracji jest Umowa nabycia aktywów i udziałów zawarta pomiędzy Ferro oraz Pigments Spain 15 grudnia 2019 r. (ang. *Asset and Stock Purchase Agreement*, „**Umowa ASAP**”). Zgodnie z tą umową nastąpi przeniesienie własności udziałów 18 spółek będących częścią Przejmowanej Działalności (wskazanych powyżej) oraz przeniesienie wszelkich praw do składników majątkowych (wraz ze zobowiązaniami) 6 spółek będących częścią Przejmowanej Działalności (również wskazanych powyżej), o ile te składniki są w przeważającej mierze związane z Przejmowaną Działalnością lub są w niej wykorzystywane lub znajdują się w posiadaniu stosownych podmiotów dla potrzeb jej prowadzenia. Umowa ASAP nie precyzuje dokładnie części mienia 6 wyżej wskazanych spółek, jakie zostaną przeniesione w ramach niniejszej koncentracji, pozostawiając tą kwestię otwartą i podlegającą ostatecznemu uzgodnieniu między stronami przed zakończeniem transakcji.

Celem gospodarczym niniejszej koncentracji [*tajemnica przedsiębiorstwa*].

Rynki właściwe, na które koncentracja wywiera wpływ

W myśl art. 4 pkt 9 *ustawy o ochronie konkurencji przez rynek właściwy* rozumie się rynek towarów, które ze względu na ich przeznaczenie, cenę oraz właściwości, w tym jakość, są uznawane przez ich nabywców za substytuty oraz są oferowane na obszarze, na którym, ze względu na ich rodzaj i właściwości, istnienie barier dostępu do rynku, preferencje konsumentów, znaczące różnice cen i koszty transportu, panują zbliżone warunki konkurencji. A zatem rynek ten wyznaczają zasadniczo dwa elementy: towar (rynek produktowy) i terytorium (rynek geograficzny).

Mając na uwadze powyższe oraz kryteria wyznaczania rynków właściwych, na które koncentracja wywiera wpływ, zawarte w rozporządzeniu Rady Ministrów z 23 grudnia 2014 r. w *sprawie zgłoszenia zamiaru koncentracji przedsiębiorców* (Dz.U. z 2018 r. poz. 367) organ antymonopolowy uznał, iż:

A) Niniejsza koncentracja wywiera wpływ w układzie horyzontalnym na:

- rynek wprowadzania do obrotu fryty i szkliwa w ujęciu obejmującym EOG,
- rynek wprowadzania do obrotu atramentów cyfrowych w ujęciu obejmującym EOG,

bowiem działalność uczestników koncentracji pokrywa się na tych rynkach, a ich łączny udział w każdym z nich przekracza próg 20%. Poniżej przedstawiono szczegółowe uzasadnienie określenia rynków właściwych w aspekcie produktowym oraz geograficznym, a także ich charakterystykę.

1. Uzasadnienie określenia rynków w aspekcie produktowym i geograficznym, na które koncentracja wywiera wpływ w układzie horyzontalnym

1.1. Rynek wprowadzania do obrotu fryty i szkliwa w ujęciu obejmującym EOG

Stanowisko Zgłaszającego

Jak wskazuje Zgłaszający, fryta jest mieszaniną cząsteczek nieorganicznych stopionych w piecu, a następnie wystudzonych w wodzie, co powoduje, że stopiona masa schładza się i rozdrabnia na niewielkie granulki, które można poddać dalszemu rozdrobnieniu. Frytę

miesza się następnie z innymi materiałami (przede wszystkim z krzemionką i tlenkami aluminium) w celu uzyskania szkliwa, czyli materiału stapiającego się z płytką i powodującego zeszkliwienie jej powierzchni (w procesie nakładania natryskowego i wypalania płytek), którego efektem jest estetyczne wykończenie z warstwą zabezpieczającą.

Szklivo natomiast obejmuje szeroką i niejednorodną grupę artykułów. Producenci płytek wykorzystują szkliwo przede wszystkim do zabezpieczania płytek przed działaniem wody oraz do nadania im określonego wyglądu. Szklivo może być bezbarwne, nieprzezroczyste lub barwione pigmentem w celu zabarwienia powierzchni płytki. W szklivi mogą występować różnego rodzaju dodatki, które zabarwiają płytki na konkretny odcień, zmętniają je lub nadają szczególny efekt (np. matowy, połysk albo metaliczny). Inne dodatki służą z kolei do osiągnięcia konkretnych parametrów eksploatacyjnych szkliwa, zmieniając jego topliwosć lub lepkość na potrzeby nakładania na płytki i zmniejszania częstości występowania wad powierzchniowych płytek. Aby uzyskać żądany efekt końcowy producenci płytek mogą pokrywać je jedną lub wieloma warstwami szkliwa o wymaganych parametrach eksploatacyjnych i walorach estetycznych.

Fryta i szkliwo wykorzystywane są w ramach produkcji płytek na etapie ich dekorowania – zdobienie (szklwienie, drukowanie cyfrowe) nadaje płytkom właściwości estetyczne, ale także użytkowe takie jak wodoodporność, wytrzymałość, możliwość utrzymania czystości powierzchni.

W ocenie Zgłaszającego fryta i szkliwo stanowią jeden rynek w ujęciu produktowym, bowiem większość producentów w zintegrowanych zakładach produkcyjnych wytwarza zarówno frytę, jak i szkliwo, przez co w branży uznaje się frytę i szkliwo za jeden rodzaj asortymentu. Fryta jest przede wszystkim wykorzystywana do produkcji szkliwa, choć pewna ilość fryty jest przedmiotem odrębnych transakcji, w ramach których odbiorcami są najczęściej producenci płytek ceramicznych, którzy zamierzają samodzielnie wykonać warstwę szkliwa, jednak w ocenie Zgłaszającego wartości tych transakcji są pomijalnie niskie, co wynika z podstawowej praktyki w branży polegającej na produkcji i sprzedaży gotowego szkliwa, a nie samej fryty. Zgłaszający wskazuje ponadto, że ocenianie hipotetycznego rynku samej fryty nie byłoby właściwe ze względu na to, że gdyby cena fryty miała wzrosnąć o znaczącą wartość (np. 5-10%) względem ceny szkliwa, producenci mogliby bez problemu przerzucić się na zakup szkliwa zamiast fryty.

Podobnie, w ocenie Zgłaszającego, jeden rynek w ujęciu produktowym stanowią różne rodzaje szkliwa (np. szkliwo bezbarwne, nieprzezroczyste, barwione pigmentem), jako że łączy je łańcuch substytucji i charakteryzują się brakiem wyraźnych cen referencyjnych bądź innych cech, które dawałyby uzasadnioną podstawę do grupowania szkliwa w odrębne kategorie. Producenci płytek niekoniecznie poszukują określonego rodzaju szkliwa, natomiast może ich interesować atrakcyjne wzornictwo, które można uzyskać stosując różne kombinacje szkliwa. W związku z tym producenci oceniają dostępne opcje i zakup jednego rodzaju szkliwa zmniejsza popyt na inny rodzaj szkliwa, przez co presja konkurencyjna przenosi się z jednego końca spektrum asortymentowego na drugi. Ten łańcuch substytucji sprawia, że z perspektywy klientów wszystkie rodzaje szkliwa tworzą jeden rynek produktowy.

Jeśli chodzi o ujęcie geograficzne rynku wprowadzania do obrotu fryty i szkliwa, w ocenie Zgłaszającego obejmuje on co najmniej obszar EOG. Zgłaszający wskazuje, że Pigments Spain zaopatruje wszystkich swoich klientów z regionu Europy, Bliskiego Wschodu i Afryki (w tym na przykład klientów w [tajemnica przedsiębiorstwa]) we frytę i szkliwo produkowane w swoich zakładach w Hiszpanii, natomiast w ramach Przejmowanej Działalności fryta i szkliwo produkowane w Hiszpanii i we Włoszech są wysyłane do klientów w [tajemnica przedsiębiorstwa]. Konkurenci stron zaopatrują także rynek polski głównie poprzez import. Przykładowo, jak wskazuje Zgłaszający, Torrecid Poland sp. z o.o. z siedzibą w Tomaszowie Mazowieckim importuje frytę i szkliwo do Polski z Czech, natomiast Sicer S.p.A. z siedzibą w Modenie, Włochy, importuje frytę i szkliwo do Polski z Włoch.

Zgłaszający wskazuje ponadto, że producenci fryty i szkliwa na obszarze EOG stanowią znaczącą alternatywę dla polskich klientów i wywierają silną presję konkurencyjną na dostawców, którzy produkują frytę i szkliwo w Polsce, oraz że gdyby nastąpił znaczny wzrost cen fryty i szkliwa w Polsce, klienci z łatwością przestawiliby się na frytę i szkliwo produkowane w innym państwie EOG. W ocenie Zgłaszającego konkurujący producenci fryty i szkliwa dysponują wystarczającymi wolnymi mocami produkcyjnymi, aby zareagować w przypadku wszelkich prób podniesienia cen w Polsce.

Stanowisko Prezesa Urzędu

Zarówno w dotychczasowym orzecznictwie Prezesa Urzędu, jak i Komisji Europejskiej, brak jest decyzji dotyczących rynku fryty i szkliwa. Ponadto, przedstawione przez Zgłaszającego

stanowisko odnośnie definicji rynków właściwych, zarówno w aspekcie produktowym, jak i geograficznym, wymagało w ocenie Prezesa Urzędu weryfikacji poprzez przeprowadzenie badania rynku.

Kluczowa kwestia, którą należało zbadać w toku przedmiotowego postępowania antymonopolowego, mając na względzie wyznaczenie zasięgu produktowego rynków właściwych, wiąże się w ocenie organu antymonopolowego z pytaniem, czy kontrahenci oraz potencjalni kontrahenci uczestników koncentracji mają faktyczną możliwość zamiennego stosowania fryty i szkliwa w swojej działalności. W celu wyjaśnienia tej kwestii, Prezes Urzędu skierował do kontrahentów oraz potencjalnych kontrahentów uczestników koncentracji zapytania dotyczące faktycznej możliwości zamiennego stosowania fryty i szkliwa.

Z informacji przekazanych przez przedsiębiorców wynika, że większość podmiotów objętych badaniem rynku jest w stanie zarówno zastąpić szkliwo frytą, bowiem są oni w stanie samodzielnie produkować szkliwo z fryty, jak i frytę szkliwem, opierając produkcję na kupowanym na rynku gotowym szkliwie. Co prawda część przedsiębiorców nie może zamiennie stosować fryty i szkliwa, jednak wynika to z faktu, że ich ciągi technologiczne przystosowane są jedynie do użytku zakupionego na rynku szkliwa. Wynika to zatem z ich decyzji biznesowych i można się spodziewać, że w razie wykształcenia się znaczących różnic cenowych pomiędzy frytą a szkliwem (co jest jednak mało prawdopodobne biorąc pod uwagę fakt, że najważniejszym składnikiem w procesie produkcji szkliwa jest fryta), możliwe jest, tak jak w przypadku innych uczestników rynku, podjęcie działań inwestycyjnych w celu dostosowania ciągów technologicznych do zamiennego stosowania fryty i szkliwa.

Mając powyższe na względzie, Prezes Urzędu uznał, że wyniki przeprowadzonego badania rynkowego wykazały istnienie przesłanek przemawiających za uznaniem rynku wprowadzania do obrotu fryty i szkliwa za jeden rynek w ujęciu produktowym.

Jeśli chodzi o ujęcie rynku w aspekcie geograficznym, w ocenie Prezesa Urzędu podstawowym kryterium wyodrębnienia rynku jest ustalenie granic konkretnego terytorium, na jakim towary są oferowane i gdzie panują zbliżone warunki konkurencji. Kryteria, którymi należy się kierować wyznaczając zasięg terytorialny danego rynku to: rodzaj i właściwości towarów, istnienie barier dostępu do rynku, preferencje konsumentów, znaczące różnice cen i koszty transportu. Czynniki te pozwalają na odróżnienie danego rynku geograficznego od pozostałych rynków, na których panują odmienne warunki konkurencji.

Kluczowa kwestia, którą należało zbadać w toku przedmiotowego postępowania antymonopolowego, mając na względzie wyznaczenie zasięgu geograficznego rynków właściwych fryty i szkliwa, wiąże się w ocenie organu antymonopolowego z pytaniami, czy:

- kontrahenci oraz potencjalni kontrahenci uczestników koncentracji mają faktyczną możliwość kupowania fryty i szkliwa poza Polską,
- transport fryty i szkliwa spoza Polski jest biznesowo opłacalny.

Z informacji przekazanych przez kontrahentów oraz potencjalnych kontrahentów uczestników koncentracji wynika, że:

- frytę kupiło w 2019 r. w Polsce co najmniej 6 przedsiębiorców – w przypadku trzech z nich frytę transportowano z zakładów produkcyjnych znajdujących się m.in. w Hiszpanii (ok. 2000-2600 km) oraz we Włoszech (ok. 1200-1700 km), a trzy podmioty transportowały frytę wyłącznie z zakładów produkcyjnych w Polsce,
- szkliwo kupiło w Polsce w 2019 r. co najmniej 7 podmiotów, z których tylko 1 podmiot nie transportował szkliwa spoza Polski – w przypadku 6 podmiotów szkliwo transportowano z zakładów produkcyjnych znajdujących się m.in. w Hiszpanii (ok. 2000-2600 km), we Włoszech (ok. 1200-1700 km), w Belgii (ok. 1200-1500 km) oraz w Czechach (ok. 500-700 km),
- ok. 45-50% całej fryty i szkliwa w ujęciu wartościowym wprowadzonych do obrotu w 2019 r. zostało przetransportowanych do Polski z zakładów zagranicznych mieszczących się na obszarze EOG.

Zważywszy na powyższe, mimo że część zakupów zagranicznych fryty i szkliwa pochodzi od spółek należących do uczestników koncentracji, widocznym jest, że kontrahenci oraz potencjalni kontrahenci uczestników koncentracji nawiązali lub mają możliwość nawiązania relacji handlowych z podmiotami zagranicznymi w zakresie zakupu fryty i szkliwa oraz możliwy jest opłacalny transport fryty i szkliwa z obszaru EOG do Polski. **Prezes Urzędu uznał zatem, że wyniki przeprowadzonego badania rynkowego wykazały istnienie silnych przesłanek przemawiających za uznaniem rynku wprowadzania do obrotu fryty i szkliwa za rynek obejmujący obszar EOG.**

1.2. Rynek wprowadzania do obrotu atramentów cyfrowych w ujęciu obejmującym EOG

Stanowisko Zgłaszającego

Jak wskazuje Zgłaszający, atramenty cyfrowe to barwniki do szkliwa zmielone do cząsteczek o wielkości poniżej mikrona, które łączy się z organicznymi, ciekłymi nośnikami i uzyskuje roztwór, który można nałożyć na szklone płytki przy użyciu drukarek atramentowych w celu uzyskania na powierzchni płytki barwnych wzorów lub innych walorów estetycznych. Najwcześniejsze takie atramenty (wprowadzone około 10-15 lat temu) były stosowane przede wszystkim do nadruku wzorów i kształtów, natomiast nowsze (oferowane jako atramenty do „efektów”) zawierają składniki umożliwiające uzyskanie połysku, zmatowienia lub efektu odbijania światła, dzięki czemu możliwe jest uzyskanie większego realizmu efektów np. marmuru, czy też innych naturalnych materiałów. Druk atramentowy umożliwia producentom płytek uzyskanie o wiele bardziej szczegółowych efektów wizualnych niż względnie proste kształty i wzory możliwe do uzyskania przy użyciu barwników do szkliwa.

W ramach kategorii atramentów cyfrowych niektórzy uczestnicy i obserwatorzy rynku dokonują rozróżnienia na „atramenty cyfrowe” i „efekty cyfrowe”, jednakże podział ten z punktu widzenia oceny konkurencji nie ma większego znaczenia. Producenci płytek najczęściej kupują atramenty oferowane w obu kategoriach, stosują je na tych samych drukarkach i podejmują decyzje zakupowe biorąc pod uwagę obydwa rodzaje atramentów. Podobnie ci sami dostawcy opracowują i produkują zarówno „atramenty” jak i „efekty” i oba te rodzaje produkowane są z wykorzystaniem tej samej technologii i sprzętu. Zgodnie z powyższymi uwarunkowaniami zarówno „atramenty” jak i „efekty” oferowane są po zbliżonych cenach. W ocenie Zgłaszającego należy zatem stwierdzić, że „atramenty” i „efekty” należą do rynku atramentów cyfrowych.

Jeśli chodzi o ujęcie geograficzne rynku wprowadzania do obrotu atramentów cyfrowych, w ocenie Zgłaszającego obejmuje on co najmniej obszar EOG. Atramenty cyfrowe to artykuły o wysokiej wartości, lekkie i o małej objętości, w związku z czym można je oferować po konkurencyjnej cenie z dala od miejsca produkcji. Dlatego też Pigments Spain dokonała centralizacji w Hiszpanii produkcji atramentów cyfrowych sprzedawanych na całym świecie, podczas gdy największy wzrost sprzedaży atramentów cyfrowych nastąpił w Europie (a producenci płytek w innych regionach wciąż zapoznają się z tymi artykułami). Według szacunkowej oceny średnia odległość ważona wolumenem, na którą Pigments Spain wysyła swoje atramenty, wynosi ponad [tajemnica przedsiębiorstwa], czyli obejmuje większość regionu EMEA, a także niektóre rynki Azji i Ameryki Południowej. [tajemnica

przedsiębiorstwa] w przypadku Przejmowanej Działalności, w ramach której atramenty cyfrowe produkowane w *[tajemnica przedsiębiorstwa]* wysyłane są klientom w Polsce i np. *[tajemnica przedsiębiorstwa]*. W związku z powyższym strony uznają, że najodpowiedniejszym sposobem oceny Planowanej Transakcji w tym zakresie jest jej ocena w kontekście geograficznego rynku obejmującego co najmniej EOG (lub prawdopodobnie cały świat).

Stanowisko Prezesa Urzędu

Zarówno w dotychczasowym orzecznictwie Prezesa Urzędu, jak i Komisji Europejskiej, brak jest decyzji dotyczących rynku wprowadzania do obrotu atramentów cyfrowych. Ponadto, przedstawione przez Zgłaszającego stanowisko odnośnie definicji rynku właściwego w aspekcie geograficznym, wymagało w ocenie Prezesa Urzędu weryfikacji poprzez przeprowadzenie badania rynku.

W ujęciu produktowym Prezes Urzędu zgodził się z argumentacją Zgłaszającego i uznał rynek wprowadzania do obrotu atramentów cyfrowych za jeden z rynków właściwych dla niniejszej koncentracji.

Jeśli chodzi o ujęcie rynku w aspekcie geograficznym, jak zostało wskazane wyżej w ocenie Prezesa Urzędu, podstawowym kryterium wyodrębnienia rynku jest ustalenie granic konkretnego terytorium, na jakim towary są oferowane i gdzie panują zbliżone warunki konkurencji. Kryteria, którymi należy się kierować wyznaczając zasięg terytorialny danego rynku to: rodzaj i właściwości towarów, istnienie barier dostępu do rynku, preferencje konsumentów, znaczące różnice cen i koszty transportu. Czynniki te pozwalają na odróżnienie danego rynku geograficznego od pozostałych rynków, na których panują odmienne warunki konkurencji.

Kluczowa kwestia, którą należało zbadać w toku przedmiotowego postępowania antymonopolowego, mając na względzie wyznaczenie zasięgu geograficznego rynków właściwych dotyczących atramentów cyfrowych, wiąże się w ocenie organu antymonopolowego z pytaniami, czy:

- kontrahenci oraz potencjalni kontrahenci uczestników koncentracji mają faktyczną możliwość kupowania atramentów cyfrowych poza Polską,
- transport atramentów cyfrowych spoza Polski jest biznesowo opłacalny.

Z informacji przekazanych przez kontrahentów oraz potencjalnych kontrahentów uczestników koncentracji wynika, że:

- atramenty cyfrowe kupiło w Polsce w 2019 r. co najmniej 7 podmiotów, z których tylko 2 podmioty nie sprowadzały atramentów cyfrowych spoza Polski (obydwa podmioty kupiły stosunkowo małe ilości z 1 zakładu produkcyjnego w Polsce) – w przypadku 5 podmiotów atramenty cyfrowe transportowano z zakładów produkcyjnych znajdujących się m.in. w Hiszpanii (ok. 2000-2600 km), we Włoszech (ok. 1200-1700 km) oraz w Czechach (ok. 500-700 km),

- ok. 75-80% wszystkich atramentów cyfrowych w ujęciu wartościowym wprowadzonych do obrotu w 2019 r. zostało przetransportowanych do Polski z zakładów zagranicznych mieszczących się na obszarze EOG.

Zważywszy na powyższe, mimo że część zakupów zagranicznych atramentów cyfrowych pochodzi od spółek należących do uczestników koncentracji, widocznym jest, że kontrahenci oraz potencjalni kontrahenci uczestników koncentracji nawiązali lub mają możliwość nawiązania relacji handlowych z podmiotami zagranicznymi w zakresie zakupu atramentów cyfrowych oraz możliwy jest opłacalny transport tych towarów z obszaru EOG do Polski. **Prezes Urzędu uznał zatem, że wyniki przeprowadzonego badania rynkowego wykazały istnienie silnych przesłanek przemawiających za uznaniem rynku wprowadzania do obrotu atramentów cyfrowych za rynek obejmujący obszar EOG.**

2. Charakterystyka rynków właściwych, na które koncentracja wywiera wpływ w układzie horyzontalnym

Zgodnie z przedłożonymi przez Zgłaszającego informacjami, rynki wprowadzania do obrotu fryty i szkliwa oraz atramentów cyfrowych charakteryzują się intensywną konkurencją wśród dostawców, w tym zarówno małych, prywatnych firm, jak i większych dostawców.

Jak wynika z informacji zgromadzonych w toku postępowania technologia stosowana do produkcji fryty, szkliwa i atramentów cyfrowych nie jest ani skomplikowana, ani chroniona prawami własności intelektualnej innymi niż *know-how*, a ponadto wkrótce po wprowadzaniu nowych materiałów lub innych rozwiązań zwykle powstaje szereg produktów naśladowczych. Ceny są zatem w dużej mierze determinowane przez koszty surowców (które są publicznie znane i wspólne dla większości użytkowników), a konkurencja występuje głównie w trakcie opracowywania nowych wzorów (które muszą być stale odnawiane), obsługi klienta

i wysiłków handlowych. Ponieważ klienci mogą łatwo zmieniać dostawców (i zazwyczaj korzystają albo z wielu źródeł, albo kwalifikują kilku dostawców), nawet stosunkowo małe podmioty są silnymi konkurentami i zapewniają utrzymanie silnej konkurencji.

Należy ponadto wskazać, że kontrahenci uczestników koncentracji i ich konkurentów to przeważnie podmioty stosunkowo duże i profesjonalne, które mają możliwości nawiązywania szerokich relacji biznesowych. Zarówno strona podażowa, jak i popytowa rynków wprowadzania do obrotu fryty i szkliwa oraz atramentów cyfrowych jest stosunkowo skoncentrowana – na podstawie przeprowadzonego przez Prezesa Urzędu badania rynku w Polsce można stwierdzić, że na tych rynkach towary sprzedaje ok. 4-7 podmiotów z siedzibą w Polsce, a faktycznie je kupuje ok. 6-9 podmiotów. W ocenie Zgłaszającego klienci mają możliwość wyboru w zakresie źródeł zaopatrzenia, przez co mogą łatwo zmieniać dostawców. Przeprowadzone badanie rynku potwierdza taki stan rzeczy, bowiem duża część podmiotów kupujących frytę, szkliwo oraz atramenty cyfrowe ma kilku lub nawet kilkunastu dostawców tych towarów, a zatem więcej niż liczba dostawców tych produktów z siedzibą w Polsce.

2.1. Rynek wprowadzania do obrotu fryty i szkliwa w ujęciu obejmującym EOG

Zgłaszający wskazuje, że wielkość rynku wprowadzania do obrotu fryty i szkliwa w ujęciu obejmującym obszar EOG wynosi ok. [tajemnica przedsiębiorstwa] mln euro. Przy takim założeniu udziały uczestników koncentracji w tym rynku wyniosły w 2019 r. odpowiednio:

- Pigments Spain: 15-20% (wartość sprzedanych towarów wynosi ok. [tajemnica przedsiębiorstwa] mln euro),
- Ferro: 20-30% (wartość sprzedanych towarów wynosi ok. [tajemnica przedsiębiorstwa] mln euro),
- łącznie po koncentracji: 30-40% (wartość sprzedanych towarów wynosi ok. [tajemnica przedsiębiorstwa] mln euro).

W celu weryfikacji szacunkowych danych dotyczących wielkości rynku oraz udziałów rynkowych uczestników koncentracji przedstawionych przez Zgłaszającego, Prezes Urzędu skierował do konkurentów uczestników koncentracji zapytania dotyczące m.in. ich przychodów z wprowadzania do obrotu fryty i szkliwa w 2019 r.

Przeprowadzone badanie rynku wykazuje, że rynek wprowadzania do obrotu fryty i szkliwa w ujęciu obejmującym obszar EOG jest prawdopodobnie większy niż wskazuje to Zgłaszający. Podmioty działające na tym rynku w Polsce, które udzieliły odpowiedzi na pismo Prezesa Urzędu łącznie ze Zgłaszającym i Przejmowaną Działalnością wygenerowały w 2019 r. transakcje o wartości łącznej ok. 515,2 mln euro. Biorąc pod uwagę, że na tym rynku w skali europejskiej działa szereg podmiotów¹ nieobjętych badaniem Prezesa Urzędu z uwagi na brak w Polsce siedziby, oddziału lub przedstawicielstwa, a także mając na względzie brak uzyskania odpowiedzi od jednego z konkurentów należy uznać, iż rynek jest większy niż suma wartości sprzedaży podmiotów, od których Prezes Urzędu uzyskał informacje. Mając powyższe na względzie, należy dojść do wniosku, że wielkość rynku w ujęciu obejmującym obszar EOG wynosi co najmniej [tajemnica przedsiębiorstwa], na co wskazuje Zgłaszający. Oznacza to, iż udziały rynkowe Zgłaszających są nie wyższe niż przedstawione powyżej.

Przy takim ujęciu, udziały konkurentów, które są możliwe do ustalenia na podstawie przeprowadzonego badania rynku kształtują się następująco:

- Colorobbia Polska sp. z o.o. z siedzibą w Żarowie: 15-20% (wartość sprzedanych towarów wynosi ok. [tajemnica przedsiębiorstwa] mln euro),
- Torrecid Poland sp. z o.o. z siedzibą w Tomaszowie Mazowieckim: 40-50% (wartość sprzedanych towarów wynosi ok. [tajemnica przedsiębiorstwa] mln euro),
- Vidacolor sp. z o.o. z siedzibą w Tułowicach: ok. 0-5% (wartość sprzedanych towarów wynosi ok. [tajemnica przedsiębiorstwa] mln euro),
- Sieć Badawcza Łukasiewicz – Instytut Ceramiki i Materiałów Budowlanych z siedzibą w Warszawie: 0-5% (wartość sprzedanych towarów wynosi ok. [tajemnica przedsiębiorstwa] mln euro).

Z badania rynku wynika zatem, że w skali europejskiej działa co najmniej 1 konkurent, który po koncentracji będzie miał większy od Zgłaszającego udział w rynku wprowadzania do obrotu fryty i szkliwa w ujęciu obejmującym EOG – wartość sprzedanych towarów Torrecid wyniosła w 2019 r. ok. [tajemnica przedsiębiorstwa] mln euro, podczas gdy wartość

¹ Zgłaszający wskazał m.in. Vida, DEF, Esmaltes, Vidres, Vernis, Cerfrit, Color Esmalt, Coloronda, Esmaldur, Kerafrit, Gizemfrit/Megacolor oraz Smalticeram.

sprzedanych towarów Pigments Spain łącznie z Ferro wyniosła w 2019 r. ok. [tajemnica przedsiębiorstwa] mln euro.

Mając na uwadze powyższe, Prezes Urzędu ustalił, że na rynku wprowadzania do obrotu fryty i szkliva w ujęciu obejmującym obszar EOG udziały rynkowe uczestników koncentracji są zgodne z szacunkami Zgłaszającego (lub mniejsze) i wynoszą nie więcej niż 30-40%, a jednocześnie na rynku europejskim działa co najmniej jeden podmiot (Torrecid), którego udział w tym rynku jest wyższy.

2.2. Rynek wprowadzania do obrotu atramentów cyfrowych w ujęciu obejmującym EOG

Zgłaszający wskazuje, że wielkość rynku wprowadzania do obrotu atramentów cyfrowych w ujęciu obejmującym obszar EOG wynosi ok. [tajemnica przedsiębiorstwa] mln euro.

Przeprowadzone badanie rynku wskazuje, że rynek atramentów cyfrowych jest większy niż wskazuje to Zgłaszający, a jego wielkość wynosi co najmniej 104,78 mln euro. Podmioty działające na tym rynku w Polsce, które udzieliły odpowiedzi na pismo Prezesa Urzędu łącznie ze Zgłaszającym i Przejmowaną Działalnością generują transakcje o wartości łącznej ok. 104,78 mln euro, a na tym rynku w skali europejskiej działa ponadto szereg innych podmiotów² nieobjętych badaniem Prezesa Urzędu z uwagi na brak w Polsce siedziby, oddziału lub przedstawicielstwa, a także mając na względzie brak uzyskania odpowiedzi od jednego z konkurentów należy uznać, że rynek jest większy niż suma wartości sprzedaży podmiotów, od których Prezes Urzędu uzyskał informacje.

Biorąc to pod uwagę, maksymalne udziały rynkowe uczestników koncentracji wyniosły w 2019 r. odpowiednio (rzeczywiste udziały są natomiast prawdopodobnie niższe):

- Pigments Spain: 20-30% (wartość sprzedanych towarów wynosi ok. [tajemnica przedsiębiorstwa] mln euro),
- Ferro: 10-15% (wartość sprzedanych towarów wynosi ok. [tajemnica przedsiębiorstwa] mln euro),
- łącznie po koncentracji: 30-40% (wartość sprzedanych towarów wynosi ok. [tajemnica przedsiębiorstwa] mln euro).

² Zgłaszający wskazał m.in. Vida, DEF, Esmaltes, Vidres, Vernis, Cerfrit, Color Esmalt, Coloronda, Esmaldur, Kerafrit, Gizemfrit/Megacolor oraz Smalticeram.

Przy takim ujęciu, udziały konkurentów, które są możliwe do ustalenia na podstawie przeprowadzonego badania rynku kształtują się następująco:

- Colorobbia Polska sp. z o.o. z siedzibą w Żarowie: 5-10% (wartość sprzedanych towarów wynosi ok. [tajemnica przedsiębiorstwa] mln euro),
- Torrecid Poland sp. z o.o. z siedzibą w Tomaszowie Mazowieckim: 50-60% (wartość sprzedanych towarów wynosi ok. [tajemnica przedsiębiorstwa] mln euro).

Z badania rynku wynika zatem, że w skali europejskiej działa co najmniej 1 konkurent, który po koncentracji będzie miał większy od Zgłaszającego udział w rynku wprowadzania do obrotu atramentów cyfrowych w ujęciu obejmującym EOG – wartość sprzedanych towarów Torrecid wyniosła w 2019 r. ok. [tajemnica przedsiębiorstwa] mln euro, podczas gdy wartość sprzedanych towarów Pigments Spain łącznie z Ferro wyniosła w 2019 r. ok. [tajemnica przedsiębiorstwa] mln euro.

Mając na uwadze powyższe, Prezes Urzędu ustalił, że na rynku wprowadzania do obrotu atramentów cyfrowych w ujęciu obejmującym obszar EOG udziały rynkowe uczestników koncentracji są niższe niż wynika to z szacunków Zgłaszającego i wynoszą maksymalnie 30-40%, a jednocześnie na rynku europejskim działa co najmniej jeden podmiot (Torrecid), którego udział w tym rynku jest wyższy.

3. Opinie konkurentów i kontrahentów uczestników koncentracji

W toku postępowania Prezes Urzędu zwrócił się również do konkurentów oraz do kontrahentów i potencjalnych kontrahentów uczestników koncentracji z prośbą m.in. o wyrażenie opinii na temat wpływu planowanej koncentracji na konkurencję na rynkach wprowadzania do obrotu fryty i szkliwa, atramentów cyfrowych oraz barwników do szkliwa. W odpowiedzi konkurenci wskazali m.in. na poniższe zagrożenia:

- po połączeniu uczestnicy koncentracji będą mieli większy potencjał zakupowy u dostawców, co da im większą możliwość negocjowania i uzyskania lepszych cen zakupu (pismo Torrecid Poland sp. z o.o. z siedzibą w Tomaszowie Mazowieckim z 23 września 2020 r.),
- zwiększenie możliwości produkcyjnych w wyniku fuzji uczestników koncentracji pozwoli na zmniejszenie cen oferowanych przez nie produktów, co może spowodować

spadek sprzedaży towarów przez małe i średnie podmioty działające w branży, które z uwagi na mniejszy wymiar produkcji ponoszą jej wyższe koszty (pismo Colorobbia Polska sp. z o.o. z siedzibą w Żarowie z 15 października 2020 r.),

- przejście przez jeden podmiot kilkudziesięciu spółek działających w branży oraz ich mienia spowoduje, że oferta sprzedawanych przez niego produktów będzie szersza i korzystniejsza cenowo w stosunku do innych firm działających na tym samym rynku (pismo Colorobbia Polska sp. z o.o. z siedzibą w Żarowie z 15 października 2020 r.),
- w skrajnych przypadkach może istnieć możliwość stworzenia monopolu na zakup strategicznego surowca w przypadku jego niedoboru (pismo Torrecid Poland sp. z o.o. z siedzibą w Tomaszowie Mazowieckim z 23 września 2020 r.).

Jednocześnie z opinii przedstawionych przez konkurentów wynika, że:

- koncentracja nie zmieni znacząco konkurencji na żadnym z trzech rynków wspólnych (pismo Torrecid Poland sp. z o.o. z siedzibą w Tomaszowie Mazowieckim z 23 września 2020 r.),
- na analizowanych rynkach działają już konkurenci, którzy obejmują całe spektrum cen (pismo Torrecid Poland sp. z o.o. z siedzibą w Tomaszowie Mazowieckim z 23 września 2020 r.),
- nie będzie koncentracji któregokolwiek z portfeli produktów, która byłaby tak duża, aby stworzyć nierównowagę (pismo Torrecid Poland sp. z o.o. z siedzibą w Tomaszowie Mazowieckim z 23 września 2020 r.),
- połączenie uczestników koncentracji nie będzie oznaczało, że będą mieli ekskluzywne produkty i zalety (pismo Torrecid Poland sp. z o.o. z siedzibą w Tomaszowie Mazowieckim z 23 września 2020 r.).

Kontrahenci oraz potencjalni kontrahenci wskazują natomiast na następujące zagrożenia płynące z przedmiotowej koncentracji:

- po koncentracji uszczupleniu ulegnie liczba dostawców i oferentów, spośród których przedsiębiorcy będą mogli wybierać partnerów biznesowych (pismo [tajemnica przedsiębiorstwa]),
- zwiększy się udział procentowy dostaw od jednej grupy kapitałowej w ogólnej liczbie zakupów, co może skutkować narzuceniem cen czy rabatów w danym segmencie

towarów, a dodatkowo wpływać np. na ograniczenia czy blokady dostępności towarów czy ich reglamentacji (pismo [*tajemnica przedsiębiorstwa*]),

- koncentracja może doprowadzić do ograniczenia konkurencji na analizowanych rynkach ze względu na zmniejszenie się liczby potencjalnych dostawców fryty, szkliwa, atramentów cyfrowych i barwników do szkliwa, zmniejszenie się dostępności produktów, zmniejszenie się różnorodności produktów oraz spadek konkurencyjności cenowej (pismo Cerrad sp. z o.o. z siedzibą w Starachowicach z 17 listopada 2020 r.).

Jednocześnie z opinii przedstawionych przez co najmniej 2 kontrahentów oraz potencjalnych kontrahentów wynika, że planowana koncentracja nie wpłynie w znaczącym stopniu na ograniczenie konkurencji na jakimkolwiek rynku, a kilka innych podmiotów wskazało, że nie posiadają wiedzy o rynkach wspólnych dla koncentracji w zakresie pozwalającym na przedstawienie opinii na temat przedmiotowej koncentracji.

4. Pozostałe rynki wspólne

Działalność uczestników koncentracji pokrywa się ponadto na rynku wprowadzania do obrotu barwników do szkliwa w ujęciu obejmującym obszar EOG, jednakże łączny udział uczestników w tym rynku nie przekracza 20%. Koncentracja nie będzie zatem wywierać wpływu na ten rynek w układzie horyzontalnym.

Jak wskazuje Zgłaszający, barwniki do szkliwa to nieorganiczne pigmenty stosowane jako składnik w produkcji szkliwa barwionego (stosowanego do powlekania płytek ceramicznych). Wszystkie barwniki do szkliwa stosowane są w tym samym podstawowym celu, to znaczy do barwienia różnego rodzaju nośników (przezroczystego szkliwa oraz ciekłej bazy atramentu), które następnie nanoszone są na powierzchnię płytek ceramicznych, by uzyskać efekt estetyczny.

W związku z tym, że barwniki do szkliwa wykorzystywane w atramentach cyfrowych wymagają zaawansowanych procesów mielenia, a producenci płytek nie dysponują niezbędnymi do tego instalacjami, producent barwników do szkliwa zazwyczaj wykorzystuje je do produkcji atramentów cyfrowych lub oferuje w sprzedaży innemu producentowi atramentów cyfrowych, a nie producentom płytek.

Oprócz barwników do szkliwa istnieją także barwniki do mieszania „w masie” (tj. barwniki mieszane z gliną, z której powstaje płytka). Te dwa rodzaje barwników różnią się między

sobą właściwościami chemicznymi. Barwniki do barwienia w masie są względnie niestabilne, przez co tych dwóch rodzajów barwników nie można stosować wymiennie. Ponadto szkliwa barwione i tradycyjne atramenty (tj. powłoki przygotowane z wykorzystaniem barwnika do szkliwa) nakładane są na płytki natryskowo albo w nie wciskane, a następnie wypalane w celu uzyskania twardej powłoki wierzchniej, która chroni płytkę przed nasiąkaniem wodą i innymi zagrożeniami. W odróżnieniu od barwników do szkliwa, barwniki do barwienia w masie są mieszane bezpośrednio z gliną, z której formowane są płytki i nie można ich nakładać na płytkę w kilku warstwach (co jest możliwe w przypadku szkliwa i tradycyjnych atramentów), by uzyskać żądany efekt końcowy.

Ze względu na te różnice nie występuje substytucyjność po stronie popytowej pomiędzy tymi dwoma rodzajami barwników, tak że nawet zauważalny wzrost ceny (np. 5-10%) jednego z tych rodzajów barwników nie powoduje przestawienia się producentów płytek ceramicznych na drugi. Podobne ograniczenia substytucyjności występują po stronie podażowej w związku z bardziej rygorystycznymi wymaganiami kontroli jakości w przypadku barwników do szkliwa, które mogą być wykorzystywane w atramentach. W związku z powyższym barwniki do szkliwa i barwniki do barwienia w masie należą do odrębnych rynków produktowych.

W ocenie Zgłaszającego właściwy rynek geograficzny barwników do szkliwa obejmuje co najmniej EOG, a być może nawet cały świat. Masa barwników do szkliwa jest względnie niewielka, podobnie jak ich objętość, w związku z czym koszty transportu (w relacji do wartości sprzedaży) są niskie. Ponadto mieszanie barwnika do szkliwa ze szklivem bazowym oraz tradycyjnymi atramentami jest nieskomplikowane, a klienci nie wymagają obecności obsługi na miejscu, czy też wsparcia technicznego w tym obszarze asortymentowym.

Z informacji przekazanych przez kontrahentów oraz potencjalnych kontrahentów uczestników koncentracji wynika, że:

- istotne ilości barwników do szkliwa (o wartości większej niż 10 tysięcy euro w ujęciu rocznym) kupiło w Polsce w 2019 r. co najmniej 7 podmiotów – każdy z tych podmiotów dokonywał w 2019 r. zakupów zagranicznych barwników do szkliwa. Towary były sprowadzane m.in. z Hiszpanii (ok. 2000-2600 km), z Włoch (ok. 1200-1700 km) oraz z Czech (ok. 500-700 km),

- ok. 65-70% wszystkich barwników do szkliwa w ujęciu wartościowym wprowadzonych do obrotu w 2019 r. zostało przetransportowanych do Polski z zakładów zagranicznych mieszczących się na obszarze EOG.

Wyniki przeprowadzonego przez Prezesa Urzędu badania rynku wykazały zatem istnienie silnych przesłanek przemawiających za uznaniem rynku wprowadzania do obrotu barwników do szkliwa za rynek obejmujący obszar EOG.

Zgłaszający wskazuje, że wielkość rynku wprowadzania do obrotu barwników do szkliwa w ujęciu obejmującym obszar EOG wynosi ok. [tajemnica przedsiębiorstwa] mln euro. Przy takim założeniu udziały uczestników koncentracji w tym rynku wyniosły w 2019 r. odpowiednio:

- Pigments Spain: 5-10% (wartość sprzedanych towarów wynosi ok. [tajemnica przedsiębiorstwa] mln euro),
- Ferro: 10-15% (wartość sprzedanych towarów wynosi ok. [tajemnica przedsiębiorstwa] mln euro),
- łącznie po koncentracji: 15-20% (wartość sprzedanych towarów wynosi ok. [tajemnica przedsiębiorstwa] mln euro).

Przeprowadzone badanie rynku wskazuje, że rynek wprowadzania do obrotu barwników do szkliwa jest prawdopodobnie większy niż wskazuje to Zgłaszający. Podmioty działające na tym rynku w Polsce, które udzieliły odpowiedzi w ramach przeprowadzonego przez Prezesa Urzędu badania rynku (łącznie ze Zgłaszającym i Przejmowaną Działalnością) generują transakcje o wartości łącznej ok. 69,32 mln euro. Biorąc to pod uwagę, maksymalne udziały rynkowe uczestników koncentracji wyniosły w 2019 r. odpowiednio:

- Pigments Spain: ok. 0-5% (wartość sprzedanych towarów wynosi ok. [tajemnica przedsiębiorstwa] mln euro),
- Ferro: ok. 5-10% (wartość sprzedanych towarów wynosi ok. [tajemnica przedsiębiorstwa] mln euro),
- łącznie po koncentracji: ok. 10-15% (wartość sprzedanych towarów wynosi ok. [tajemnica przedsiębiorstwa] mln euro).

Jednocześnie z badania rynku wynika, że w skali europejskiej działają co najmniej 2 podmioty, które po koncentracji będą miały większe od Zgłaszającego udziały w tym rynku w ujęciu obejmującym EOG: Torrecid Poland sp. z o.o. z siedzibą w Tomaszowie

Mazowieckim (wartość sprzedanych towarów wyniosła w 2019 r. ok. [tajemnica przedsiębiorstwa] mln euro) oraz Colorobbia Polska sp. z o.o. z siedzibą w Żarowie (wartość sprzedanych towarów wyniosła w 2019 r. ok. [tajemnica przedsiębiorstwa] mln euro).

- B) Koncentracja nie wywiera wpływu na żaden rynek w układzie wertykalnym** (pionowym), bowiem przedsiębiorcy uczestniczący w koncentracji nie prowadzą działalności na rynkach będących jednocześnie rynkami poprzedniego, bądź następnego szczebla obrotu, oraz w których indywidualny lub łączny udział tych przedsiębiorców przekraczałby 30%.
- C) Koncentracja nie wywiera wpływu na żaden rynek w układzie konglomeratowym**, gdyż brak jest jakiegokolwiek rynku produktowego, obejmującego terytorium Polski lub jego część, w którym uczestnicy koncentracji dysponują udziałem przekraczającym 40%.

**Na podstawie zgromadzonego materiału i powyższych ustaleń organ antymonopolowy
zważył, co następuje:**

Stosownie do treści art. 18 *ustawy o ochronie konkurencji* Prezes Urzędu, w drodze decyzji, wydaje zgodę na dokonanie koncentracji, w wyniku której konkurencja na rynku nie zostanie istotnie ograniczona, w szczególności przez powstanie lub umocnienie pozycji dominującej na rynku. Zgodnie z art. 4 pkt 10 tej ustawy przez pozycję dominującą rozumie się pozycję przedsiębiorcy, która umożliwia mu zapobieganie skutecznej konkurencji na rynku właściwym przez stworzenie mu możliwości działania w znacznym zakresie niezależnie od konkurentów, kontrahentów oraz konsumentów; domniemywa się, że przedsiębiorca ma pozycję dominującą, jeżeli jego udział w rynku przekracza 40%.

Podstawowym celem postępowania antymonopolowego w sprawach koncentracji jest ustalenie, czy w wyniku zrealizowania zamierzonej transakcji dojdzie do istotnego ograniczenia konkurencji na rynku właściwym. Przykładem takiego istotnego ograniczenia konkurencji jest powstanie lub umocnienie pozycji dominującej. Należy jednakże podkreślić, że o ile powstanie lub umocnienie pozycji dominującej będzie zawsze prowadziło do

ograniczenia konkurencji na rynku, to do ograniczenia konkurencji może dojść także w przypadkach, kiedy w wyniku koncentracji nie powstaje lub nie umacnia się pozycja dominująca. Samo stwierdzenie „istotne ograniczenie konkurencji” wykracza zatem poza kwestię powstania lub umocnienia pozycji dominującej i ma szersze znaczenie. Obejmuje bowiem sytuacje, kiedy w wyniku dokonanej koncentracji konkurencja zostaje poważnie ograniczona, a nie wiąże się to z powstaniem pozycji dominującej – może to mieć miejsce przykładowo na rynkach oligopolistycznych.

Powołany przepis wskazuje, że to intensywność ograniczenia konkurencji będzie determinowała treść rozstrzygnięcia organu antymonopolowego. Oznacza to, że nie każde ograniczenie konkurencji będące wynikiem planowanej koncentracji będzie skutkowało wydaniem zakazu jej dokonania, a jedynie mające charakter „istotnego” ograniczenia.

Powyższe oznacza, że koncentracja jest dopuszczalna wówczas, gdy nie przeszkadza znacząco skutecznej konkurencji na rynku właściwym, w szczególności w wyniku powstania lub umocnienia pozycji dominującej.

Analiza skutków niniejszej koncentracji wykazała, iż w jej wyniku nie dojdzie do istotnego ograniczenia konkurencji na żadnym z rynków, na których prowadzą działalność jej uczestnicy. Oceniając zasadność wyrażenia zgody na przeprowadzenie tej koncentracji Prezes Urzędu wziął pod uwagę następujące argumenty.

Rynkami właściwymi, na które koncentracja wywiera wpływ w układzie horyzontalnym są:

- rynek wprowadzania do obrotu fryty i szkliwa w ujęciu obejmującym obszar EOG oraz
- rynek wprowadzania do obrotu atramentów cyfrowych w ujęciu obejmującym obszar EOG.

Łączny udział uczestników koncentracji w rynku wprowadzania do obrotu fryty i szkliwa w ujęciu obejmującym obszar EOG w 2019 r. wyniósł **nie więcej niż 30-40%** (Pigments Spain – 15-20%, Przejmowana Działalność – ok. 20-30%). Udział ten jest zatem poniżej progu 40%, z przekroczeniem którego *ustawa o ochronie konkurencji* wiąże domniemanie posiadania pozycji dominującej.

Natomiast łączny udział uczestników koncentracji w rynku wprowadzania do obrotu atramentów cyfrowych w ujęciu obejmującym obszar EOG w 2019 r. wyniósł maksymalnie **30-40%** (Pigments Spain – 20-30%, Przejmowana Działalność – 10-15%). Udział ten jest również poniżej progu 40%, z przekroczeniem którego *ustawa o ochronie konkurencji* wiąże domniemanie posiadania pozycji dominującej.

Podkreślić należy, iż wskazane udziały uczestników koncentracji w tych rynkach w rzeczywistości mogą być niższe, gdyż jak zostało wskazane powyżej tym rynku w skali europejskiej działa ponadto szereg innych podmiotów (m.in. Sicer, Vidres, Inco, Color Esmalt, Kerafrit, Gizemfrit/Megacolor, Zschimmer&Schwarz oraz Smalticeram) nie objętych badaniem Prezesa Urzędu z uwagi na brak w Polsce siedziby, oddziału lub przedstawicielstwa a także mając na względzie brak uzyskania odpowiedzi od jednego z konkurentów, co w konsekwencji oznacza, że rynki te są większe niż wynika to z badania przeprowadzonego przez Prezesa Urzędu.

W ocenie Prezesa Urzędu w przedmiotowej sprawie nie istnieje zagrożenie, iż pozycja, jaką po koncentracji uzyskają jej uczestnicy na rynkach, na które koncentracja wywiera wpływ w układzie horyzontalnym, doprowadzi do istotnego ograniczenia skutecznej konkurencji na rynkach właściwych również z następujących względów.

Po pierwsze, na każdym z rynków, na które koncentracja wywiera wpływ w układzie horyzontalnym działa co najmniej jeden podmiot, którego udziały rynkowe są wyższe od tych, które uzyska Pigments Spain w wyniku przedmiotowej koncentracji, co wyklucza możliwość uzyskania przez Zgłaszającego pozycji dominującej na tych rynkach na skutek niniejszej koncentracji. I tak, na rynku wprowadzania do obrotu fryty i szkliwa w ujęciu obejmującym obszar EOG Zgłaszający będzie się spotykał z konkurencją ze strony Torrecid Poland sp. z o.o. z siedzibą w Tomaszowie Mazowieckim oraz Colorobbia Polska sp. z o.o. z siedzibą w Żarowie, których udziały w 2019 r. kształtowały się odpowiednio 40-50% oraz 15-20%. Podobnie na rynku wprowadzania do obrotu atramentów cyfrowych w ujęciu obejmującym obszar EOG Pigments Spain będzie konkurował z Torrecid Poland sp. z o.o. z siedzibą w Tomaszowie Mazowieckim oraz Colorobbia Polska sp. z o.o. z siedzibą w Żarowie, których udziały w 2019 r. kształtowały się odpowiednio 50-60% i 5-10%.

Po drugie, rynki, na które koncentracja wywiera wpływ w układzie horyzontalnym są rynkami wyspecjalizowanymi w tym sensie, że działają na nich podmioty przeważnie stosunkowo duże i profesjonalne, które mają możliwości nawiązywania szerokich relacji

biznesowych. Z badania rynku wynika, że większość podmiotów kupujących frytę, szkliwa i atramenty cyfrowe ma faktycznie nawiązane kontakty handlowe z większością dostawców mających siedzibę na terytorium RP, co świadczy o ich relatywnie dużej elastyczności zakupowej w razie podniesienia cen przez jednego z uczestników rynku.

Po trzecie, uwagi przedstawione przez konkurentów oraz faktycznych i potencjalnych kontrahentów uczestników koncentracji wskazują przede wszystkim na dwie kwestie: na to, że uszczupleniu ulegnie liczba dostawców i oferentów, spośród których przedsiębiorcy będą mogli wybierać partnerów biznesowych (co natomiast może skutkować wzrostem cen lub spadkiem różnorodności oferowanych produktów) oraz na to, że po połączeniu uczestnicy koncentracji będą mieli większy potencjał zakupowy u dostawców, co da im większą możliwość negocjowania i uzyskania lepszych cen zakupu (co natomiast pozwoli na zmniejszenie cen oferowanych produktów), a w skrajnych przypadkach nawet stworzenia monopolu na zakup strategicznego surowca w przypadku jego niedoboru. W ocenie Prezesa Urzędu łączący się przedsiębiorcy – wbrew przytoczonym opiniom – nie dysponują udziałami w rynkach wprowadzania do obrotu fryty i szkliwa oraz atramentów cyfrowych stwarzającymi zagrożenie dla konkurencji na tych rynkach, a tym samym nie posiadają oni siły rynkowej mogącej zagrażać konkurencji na rynkach zakupu surowców do produkcji fryty, szkliwa oraz atramentów cyfrowych.

Przedmiotowa koncentracja nie wywiera natomiast wpływu na żaden rynek w układzie wertykalnym ani konglomeratowym.

Reasumując należy stwierdzić, iż planowana koncentracja spełnia przesłanki określone w art. 18 *ustawy o ochronie konkurencji*. Postępowanie w sprawie wykazało, że przejęcie przez Pigments Spain kontroli nad Przejmowaną Działalnością nie przyczyni się do istotnego ograniczenia konkurencji na żadnym z opisanych rynków, w szczególności przez powstanie lub umocnienie pozycji dominującej.

Wobec powyższego orzeczono, jak w sentencji.

POUCZENIE:

Zgodnie z art. 81 ust. 1 *ustawy o ochronie konkurencji* w związku z art. 479²⁸ § 2 *ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. Kodeks postępowania cywilnego* (Dz.U. z 2020 r. poz. 1575 ze zm.) – od niniejszej decyzji przysługuje odwołanie do Sądu Okręgowego w Warszawie –

Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów – za pośrednictwem Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów w terminie miesiąca od dnia jej doręczenia.

Zgodnie z art. 3 ust. 2 pkt 9 w związku z art. 32 ust. 1 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz.U. z 2020 r. poz. 755 ze zm.), odwołanie od decyzji Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów podlega opłacie stałej w kwocie 1000 zł.

Zgodnie z art. 103 ust. 1 i 2 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych sąd może przyznać zwolnienie od kosztów sądowych osobie prawnej lub jednostce organizacyjnej niebędącej osobą prawną, której ustawa przyznaje zdolność prawną, jeżeli wykazała, że nie ma dostatecznych środków na ich uiszczenie, spółka handlowa powinna wykazać także, że jej wspólnicy albo akcjonariusze nie mają dostatecznych środków na zwiększenie majątku spółki lub udzielenie spółce pożyczki.

Zgodnie z art. 105 ust. 1 zd. 1 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych, wniosek o przyznanie zwolnienia od kosztów sądowych należy zgłosić na piśmie lub ustnie do protokołu w sądzie, w którym sprawa ma być wytoczona lub już się toczy.

Stosownie do treści art. 117 § 1, § 3 i § 4 zd. 1 Kodeksu postępowania cywilnego strona zwolniona przez sąd od kosztów sądowych w całości lub części, może domagać się ustanowienia adwokata lub radcy prawnego. Osoba prawna lub inna jednostka organizacyjna, której ustawa przyznaje zdolność sądową, niezwolniona przez sąd od kosztów sądowych, może się domagać ustanowienia adwokata lub radcy prawnego, jeżeli wykaże, że nie ma dostatecznych środków na poniesienie kosztów wynagrodzenia adwokata lub radcy prawnego. Wniosek o ustanowienie adwokata lub radcy prawnego strona zgłasza wraz z wnioskiem o zwolnienie od kosztów sądowych lub osobno, na piśmie lub ustnie do protokołu, w sądzie, w którym sprawa ma być wytoczona lub już się toczy.

Z upoważnienia Prezesa Urzędu
Ochrony Konkurencji i Konsumentów

ZASTĘPCA DYREKTORA
Departamentu Kontroli Koncentracji
Marzena Błachnio

Otrzymuje:

1) Pigments Spain S.L., Hiszpania

(Decyzja)

2) aa.

(Decyzja wraz z załącznikiem nr 1)

